

ЛИТУРГИЧНИ АРГУМЕНТИ, ЧЕ СВЕТОТО ПРИЧАСТИЕ Е ЛЕКАРСТВОТО ЗА БЕЗСМЪРТИЕ, СЕГА И ЗАВИНАГИ

А сега ето няколко литургични текстове, които дават отговора на църквата на поставените въпроси, може би не достатъчно „прогресивен“ и „научен“, но нормативен и формиращ за православните християни.

1. В молитвеното правило преди Светото Причастие християнинът се моли: „Хляб за вечен живот и за изцеление на многообразните недъзи да ми бъде Твоето свето Тяло и честна Кръв, добросърдечни Господи“ (канон, първа песен, първи тропар). – „Пресвета Трапезо на Живия Хляб, Който поради милост слезе от небето и даде на света нов живот, удостой и мене недостойния с благоговение да Го вкуся сега и бъда жив“ (канон, трета песен, Богородичен). – „О, Господи Иисусе Христе, Боже мой, да не ми бъде за осъждане причащението с пречистите и животворящи Твои тайни, нито *да заболее по душа и тяло...*“ (първа молитва, на Свети Василий Велики). – „Удостой ме неосъдно да се причастя с пречистите, безсмъртни, животворящи и страшни Твои Тайни, за прошка на греховете и за вечен живот, за освещение, просвещение, *сила, изцеление и здраве на душата и тялото...*“ (девета молитва, на Свети Йоан Златоуст).

2. На самата Света Литургия, преди самото Причастие, литургистът, епископът или свещеникът се моли от името на цялото евхаристийно събрание със същите или подобни думи: „Господи, ...не за осъждане да ми бъдат тия Светини, ...а *за очистване и освещение на душата и тяло-*

то“ (Литургия на св. Златоуст). - „Ти, Владико, направи така, че подлежащите дарове да бъдат за всички нас за добро, всекиму според неговата нужда: придружавай тези, които плават, съпътствай онези, които пътуват, *изцери болните, лекару на душите и телата*“ (същата Света Литургия). - „*Болните изцерявай...* защото Ти, Господи, си... *лекар на болните*“ (Литургия на св. Василий). „Боже наш, ...нито един от нас да не бъде виновен пред тия Твои спасителни и небесни тайни, нито да бъдем *немощни по душа и тяло...*“ (същата Света Литургия).

3. След Светото Причастие се повтаря същият лайтмотив: „Благодарим Ти, Господи Боже наш, за причещението със светите, пречисти, безсмъртни и небесни Твои тайни, които си ни дал за благодеяние, и освещение, и *изцеление на душите и телата ни*“ (Литургия на Свети Василий, благодарствена молитва след Светото Причастие, в която към края фразата „за изцеряване на душата и тялото“ се повтаря още веднъж). В молитвеното правило след Светото Причастие продължава в същия дух: „...Дай и на мене те (Светите Тайнства) да донесат *изцеление на душата и тялото...*“ (първа молитва). – „Нека тази евхаристия ми бъде за радост, здраве и веселие...“ (четвърта молитва). – „...Удостои ме до сетния си дъх неосъдно да приемам освещението на пречистите Тайни за *изцеление на душата и тялото...*“ (пета молитва).

В тази връзка не е излишно да се отбележи, че Църквата има и специално свето тайнство, тайнството Елеосвещение (популярно „маслосвет“), установена именно с цел възстановяване на здравето, и че в него, от началото до края, непрестанно се търси *изцелението на душата и тялото*, при което Господ винаги дарува изцеление на душата, но не винаги на тялото, в зависимост от Не-

говия Промисъл, защото Той най-добре знае кое е най-полезно и спасително за болния в даден момент. Освен това, дори по време на обикновеното помазване с благословено масло от петохлебницата или от кандилото, неизменно се използва формулата за *изцеление на душата и тялото*. По същия начин, след отпуста на Светата литургия и други богослужения, свещеникът обикновено добавя този или подобен неформален, традиционен молитвен поздрав към присъстващите верни: „За здраве и спасение на всички вас!“ Между другото, всички подчертавания при цитирането на литургични текстове, свързани с тази тема, принадлежат на автора на тези редове и целят да подчертаят, че Църквата, в духа и буквата на своята Литургия, еквивалентни на духа и буквата на нейното Свето Писание, не е просто „междинна спирка“ или „превозно средство“ към Царството Божие, както смята един представител на „научното богословие“, а по-скоро самото Царство, което, вярно е, все още с нетърпение очакваме, но което вече е „дошло в сила“ (Марко 9:1). Следователно, наред с всичко останало, Църквата е Работилница на спасението и най-великата Лечебница, най-добрата Болница, истинската къпалня Витезда („Дом на Милосърдието“ Божие).

Молим нашите братя и сестри читатели да не тълкуват това наше твърдение по никакъв начин, в никакъв случай, за нищо на света, под призмата на „прогресивното“ и „научно“ богословие, като абстрактно, метафорично и в най-добрия случай символично позоваване на бъдещо, есхатологично състояние на нещата, без значение за състоянието на нещата *тук и сега*. Признаваме есхатологичното измерение на битието и живота на Църквата, но признаваме и *историческото* измерение на нейното битие и живот. Признаваме есхатологията, но не и есхатомо-

низма и есхатоманията. Признаваме есхатологичната пълнота на изцелението и спасението, но признаваме, не по-малко, и неговото *реално* историческо предусещане, неговия Залог и неговото Оприсъствяване. Следователно, ние не говорим само за „потенциални“ есхатологични събития, но и за исторически събития, които са били и стават. Това означава: Христовите, апостолските и светителските изцеления, преди всичко, са *исторически* събития и тяхното вътрешно духовно послание е, че техният последен и пълен смисъл ще бъде разкрит в Есхатона. А още по-важен и още по-реален е лечебният потенциал на Светата Литургия на Светата Христова Църква и той кулминира в Светото Причастие, в най-дълбокото възможно онтологично единение със Самия Христос.